

ODESÍLATEL:

Bc. Petra Roubíčková
Vedoucí samostatného oddělení
tiskového a PR
Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65
100 10 Praha 10

ADRESÁT:

V Praze dne 26. 1. 2017
Čj.: 3146/ENV/17
Vyřizuje: Helena Bokotejová
Tel.: 267 122 054

Věc: Odpověď k žádosti o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“) obdrželo dne 13. 1. 2017 Vaši žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, ve věci lokálního biokoridoru. Ve své žádosti požadujete poskytnout tyto informace: *„Mám zájem o koupi pozemku (orné půdy). Přes část tohoto pozemku vede lokální biokoridor. Chci se zeptat, jaké jsou omezení nebo povinnosti vzhledem k tomuto stavu. Chtěl bych na orné půdě časem něco pěstovat, pokud ho koupím. Je možné požádat o vyjmutí pozemku z biokoridoru? Jedná se o malou část biokoridoru na pozemku, která by neměla negativně ovlivnit celý celek biokoridoru. Zatím o tom neuvažuji, ale kdybych chtěl v budoucnu na pozemku stavět, mám nějakou šanci z hlediska praxe a odstupem např. 10 či 20 let, že by bylo možné docílit změny na stavební pozemek? Jaký je postup v tomto případě a jaké předpisy tuto problematiku upravují?“*

K výše uvedenému Vám sdělujeme následující:

Územní systém ekologické stability krajiny (ÚSES) je definován jako „vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu“. Vytváření územního systému ekologické stability (ÚSES) je podle § 4 odst. 1) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, veřejným zájmem, na kterém se podílejí vlastníci pozemků, obce i stát (viz [http://www.mzp.cz/www/platnalegislativa.nsf/d79c09c54250df0dc1256e8900296e32/58170589E7DC0591C125654B004E91C1/\\$file/Z%20114_1992.pdf](http://www.mzp.cz/www/platnalegislativa.nsf/d79c09c54250df0dc1256e8900296e32/58170589E7DC0591C125654B004E91C1/$file/Z%20114_1992.pdf)).

Základními skladebnými částmi systémů ekologické stability jsou dle § 1 vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny, biocentra a biokoridory (viz

<http://www.mzp.cz/www/platnalegislativa.nsf/%24%24OpenDominoDocument.xsp?documentId=7698185C778DA46FC125654B0044DDBC&action=openDocument>).

Biocentrum je definováno jako biotop nebo soubor biotopů v krajině, který svým stavem a velikostí umožňuje trvalou existenci přirozeného či pozmeněného, avšak přírodě blízkého ekosystému.

Biokoridor je definován jako území, které neumožňuje rozhodující části organismů trvalou dlouhodobou existenci, avšak umožňuje jejich migraci mezi biocentry a tím vytváří z oddělených biocenter síť.

Smyslem vytváření a ochrany ÚSES je zajištění základních prostorových podmínek pro dlouhodobé udržení a posílení jedné ze základních přirozených funkcí krajiny - ekologické stability („schopnost ekosystému vyrovnávat změny způsobené vnějšími činiteli a zachovávat své přirozené vlastnosti a funkce“ – viz § 4 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí). Děje se tak postupným vytvářením spojitě sítě ploch s relativně vyšší ekologickou stabilitou, na kterých je umožněn rozvoj přirozených, především rostlinných společenstev, jejichž druhová skladba odpovídá konkrétním stanovištním podmínkám (přirozený genofond krajiny). Takto stabilizovaná území jsou předpokladem zachování či obnovení rozmanitosti původních biologických druhů a jejich společenstev a mohou příznivě působit na okolní méně ekologicky stabilní části krajiny.

Za návrh vymezení systému ekologické stability (plány ÚSES) jsou odpovědné orgány ochrany přírody. Odpovědnost za vymezení a hodnocení místní úrovně ÚSES mají orgány ochrany přírody na obcích s rozšířenou působností, nejde-li o území chráněných krajinných oblastí (tam tuto působnost vykonává Agentura ochrany přírody a krajiny, příslušné regionální pracoviště) nebo území národních parků a jejich ochranných zón (tam tuto působnost vykonávají příslušné správy národních parků).

Závaznost ÚSES v konkrétním území však nevzniká správním aktem orgánu ochrany přírody příslušného k vymezení, ale vydáním příslušné územně plánovací dokumentace formou opatření obecné povahy, ve které je ÚSES závazně vymezen, nebo rozhodnutím o pozemkové úpravě.

V grafické části územního plánu je ÚSES vymezen v podrobnosti umožňující zjistit, které pozemky jsou součástí uvedených ploch. V textové části územního plánu jsou pro vymezené plochy s rozdílným způsobem využití stanoveny závazné podmínky využití území. Ve vztahu k ÚSES pak jsou specificky stanoveny podmínky pro využití území pro biocentra a pro biokoridory.

Plochám, které jsou vydaným územním plánem vymezeny pro plnění funkce ÚSES, jsou stanovovány podmínky využití tak, aby nedošlo ke snížení jejich ekologické stability, resp. tak, aby ekologická stabilita byla zachována, případně zvyšována.

Jde-li o funkční části systému ekologické stability (takové, které očekávané ekologické funkce již plní), jsou v územním plánu zpravidla vymezeny jako plochy přírodní.

K postupnému vytváření spojitě funkční sítě ÚSES je však třeba postupně doplnit chybějící části biokoridorů – proto jsou tyto části v územním plánu vymezeny překryvnou funkcí nejčastěji v plochách zemědělských nebo lesních, výjimečně např. v plochách rekreace. Umožňují-li to místní podmínky, biokoridory se vymezují přednostně v nezastavěných plochách s odpovídajícími stanovištními podmínkami bez migračních bariér včetně plotů. V konkrétních odůvodněných a projednaných případech, není-li jiná možnost, lze biokoridor vymezit i v plochách s jiným způsobem využití. Podmínky využití území v plochách biocenter a biokoridorů ÚSES se zpravidla liší podle funkce skladebných částí. V plochách biocenter nelze např. umisťovat stavby, v plochách biokoridorů mohou být některé stavební záměry za určitých podmínek přípustné (základní podmínkou je však zachování migrační prostupnosti).

V případě, že biokoridor je vymezen překryvnou funkcí na zemědělské (orné) půdě, je možné pokračovat ve stávajícím způsobu jejího využívání; nelze však očekávat, že by plochu vymezenou pro ÚSES bylo možné zastavět.

Orgán ochrany přírody příslušný k vymezení a hodnocení místního ÚSES (viz výše) Vám může poskytnout informaci, zda v jeho správním území byl ÚSES v nedávné době předmětem hodnocení ve smyslu § 3 vyhlášky 395/1992 Sb., zda je zahrnutí dotčeného pozemku nebo jeho části do místního ÚSES i nadále z hlediska cílového stavu žádoucí, nebo zda dospěl k závěru, že je nezbytné vymezení místního ÚSES s ohledem na aktuální stav krajiny upravit či změnit, a to tak, že by předmětný pozemek (nebo jeho část) již nadále nebyl součástí místního koridoru ÚSES.

S pozdravem

Bc. Petra Roubíčková
Vedoucí samostatného oddělení tiskového a PR